

RAPORT PRIVIND CONTRACTELE DE FURNIZARE A ENERGIEI ELECTRICE CU PREȚURI DINAMICE ÎN ANUL 2024

ANRE depune toate eforturile pentru a prezenta în mod cât mai clar, în acest document, informații bazate pe raportările operatorilor economici. Acest document publicat de ANRE are numai scop informativ și educațional; ANRE nu este și nu va fi legal responsabilă, în nicio circumstanță, pentru eventualele inadvertențe cu privire la informațiile prezentate și nici pentru folosirea improprie a acestora de către utilizatori.

Str. Constantin Nacu, nr. 3, Sector 2, București, Cod poștal: 020995

Tel: (021) 327 8100. Fax: (021) 312 4365. E-mail: anre@anre.ro. Web: www.anre.ro

ANRE în calitate de operator de date cu caracter personal, respectă prevederile Regulamentului UE nr.679/2016 și reglementările interne în vigoare în materia protecției datelor cu caracter personal

CUPRINS

I. INTRODUCERE	3
II. DATE ȘI INFORMATII REFERITOARE LA CONTRACTELE CU PREȚURI DINAMICE RAPORTATE CĂTRE ANRE	10
III. REZULTATELE MONITORIZĂRII CONTRACTELOR ȘI OFERTELOR CU PREȚURI DINAMICE ÎN ANUL 2024	11
IV. CONCLUZII	16
BIBLIOGRAFIE	18

I. INTRODUCERE

I.1. Scop

Prezentul raport răspunde cerinței legale prevăzute la Art. 7⁵ alin. (2) din Legea nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale (*Lege*), cu modificările și completările ulterioare, și are la bază o serie de documente publicate de Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER), de Consiliul Reglementatorilor Europeni în domeniul Energiei (CEER) și de Comisia Europeană, prezentate în secțiunea *Bibliografie*.

Prezentul raport are drept scop prezentarea principalelor noutăți la nivelul anului 2024 legate de contractele cu prețuri dinamice, nivelul volatilității prețurilor și impactul asupra facturilor clienților finali.

I.2. Definiție

Conform definiției din *Lege*, contractul de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice este “*contractul de furnizare a energiei electrice încheiat între un furnizor și un client final care reflectă variația de preț pe piețele spot, inclusiv pe piețele pentru ziua următoare și intrazilnice, la intervale cel puțin egale cu intervalul de decontare al pieței*”.

Contractele cu prețuri dinamice practică prețuri orare diferite în fiecare zi și de la oră la oră, pe baza prețurilor orare ale pieței spot de referință, de regulă piața pentru ziua următoare (PZU), ceea ce permite consumatorului să își transfere consumul spre anumite ore cu prețuri mai scăzute, pe baza unei informări/alerte primite în ziua de tranzacționare (ziua anterioară zilei de consum) - “*Aceste contracte se caracterizează prin faptul că prețurile orare nu sunt cunoscute la momentul încheierii contractului de furnizare a energiei electrice (acestea devin disponibile pentru fiecare zi de consum la momentul închiderii porțiilor PZU), fiind agreate între părți ca o formulă de tipul $P_{PZU} + \text{marja de furnizare} + \text{tarife rețea} + \text{taxe/contribuții}$, care se aplică consumului din fiecare oră, unde P_{PZU} reprezintă prețul orar al PZU.*”¹

În conformitate cu prevederile art. 62 alin. (2) lit. i¹) din *Lege*, orice client final are dreptul să încheie contracte de energie electrică cu prețuri dinamice, cu cel puțin un furnizor și cu oricare furnizor care are peste 200.000 de clienți finali, **cu condiția să aibă un sistem de măsurare inteligentă operațional.**

---

¹ ACER Demand response and other distributed energy resources: what barriers are holding them back - 2023 Market Monitoring Report - 19 decembrie 2023

I.3. Cadrul legislativ

La nivelul Uniunii Europene, contractele cu prețuri dinamice au fost introduse la nivel legislativ prin transpunerea în legislațiile naționale a prevederilor **Directivei (UE) 2019/944** a Parlamentului European și a Comisiei din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE, mai exact a **art. 11**, care garantează *clienților finali care au un contor inteligent instalat posibilitatea de a solicita încheierea unui contract de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice cel puțin unui furnizor și oricărui furnizor care are peste 200.000 de clienți finali*. Acest articol a suferit modificări esențiale în anul 2024, ca o consecință directă a crizei energetice, deoarece clienții cu preț dinamic au fost cei mai expuși la creșterile bruște de preț, dovedind un nivel de reziliență scăzut.

La data de 13.06.2024 a fost aprobată de Parlamentul European și de Comisia Europeană **Directiva (EU) 2024/1711** care modifică Directiva (EU) 2018/2001 și Directiva (EU) 2019/944, introducând îmbunătățiri ale design-ului pieței de energie electrică a Uniunii Europene. Directiva (EU) 2019/944 consolidată are drept scop îmbunătățirea cadrului legal și de reglementare care guvernează piața unică europeană de energie electrică, iar Directiva (EU) 2018/2001 consolidată urmărește să promoveze creșterea procentului de energie regenerabilă în consumul final. Directiva UE 2024/1711 urmează a fi transpusă în legislația din țara noastră.

Prețurile energiei electrice au crescut semnificativ în anii 2021 și 2022 și au avut rapid consecințe negative la nivelul clienților casnici și noncasnici (industriali și comerciali) pe tot cuprinsul Uniunii Europene, implicând angajamente din partea guvernelor statelor membre pentru a găsi cele mai bune măsuri de atenuare a impactului acestor prețuri. La nivelul UE, a fost creat un prim set de măsuri pentru a atenua efectul prețurilor ridicate, în special pentru cei mai vulnerabili consumatori, precum și planul de acțiune RePowerEU care include măsuri suplimentare și surse de finanțare pentru a spori eficiența energetică și ponderea energiei regenerabile. Acestea au fost urmate de crearea unui regim de măsuri temporare de tip de ajutor de stat (precum cele din OUG nr. 27/2022, în România), care au ajutat statele membre ale UE să facă față impactului imediat al crizei energetice.

Criza energetică a evidențiat lipsa posibilității clienților de a achita energia consumată în orele cu creșteri excesive de preț (spikes), fiind astfel necesară o reformă structurală a design-ului pieței de energie electrică. **Modificările introduse de Directiva (EU) 2024/1711** caută să

îmbunătățească design-ul pieței integrate de energie electrică în general și, în particular, să prevină prețurile excesiv de mari ale energiei electrice.

Proiectul **REPowerEU** este un plan strategic inițiat de Uniunea Europeană (UE) în 2022 pentru a reduce rapid dependența UE de combustibilii fosili importați, în special din Rusia, și pentru a accelera tranziția către o energie curată și sustenabilă prin măsuri menite să sporească eficiența energetică, să extindă sursele de energie regenerabilă și să diversifice sursele de aprovizionare cu energie. În plus, prin **RePowerEU** se are în vedere stimularea și sprijinirea populației pentru instalarea de sisteme fotovoltaice cu capacitate netă de minim 3kW/locuință în cadrul proprietăților, precum și a sistemelor de stocare a energiei electrice.

Măsurile cuprinse în programul RePower EU, modificările legislative introduse de directiva (UE) 2024/1711 și schemele de sprijin de tip ajutor de stat au concurat pentru asigurarea suportabilității prețurilor și a securității alimentării cu energie electrică în statele membre și în anul 2024.

Prevederi referitoare la contractele cu prețuri dinamice au fost introduse în legislația primară din țara noastră la data de 28.12.2021, prin emiterea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 143, pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, precum și pentru modificarea unor acte normative.

În legislația secundară, ANRE a introdus la data de 03.02.2023 prevederi specifice referitoare la ofertele/contractele cu prețuri dinamice, prin emiterea Regulamentului de furnizare a energiei electrice la clienții finali, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 5/2023, cu modificările și completările ulterioare.

Prezentăm în continuare, principalele prevederile ale cadrului legal și de reglementare național în vigoare:

A. Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare

“Art. 3

32: contract de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice - contractul de furnizare a energiei electrice încheiat între un furnizor și un client final care reflectă variația de preț pe piețele spot, inclusiv pe piețele pentru ziua următoare și intrazilnice, la intervale cel puțin egale cu intervalul de decontare a pieței.

Art. 7⁵

(1) ANRE monitorizează evoluțiile pieței, evaluează riscurile pe care le pot implica ofertele și contractele de energie electrică la prețuri dinamice și ia măsuri în privința practicilor abuzive.

(2) ANRE monitorizează și publică un raport anual până în data de 31 iulie privind principalele noutăți legate de aceste contracte, inclusiv ofertele de pe piață cu prețuri dinamice și impactul asupra facturilor consumatorilor și, în mod expres, nivelul volatilității prețurilor.

(3) Raportul menționat la alin. (2) se realizează timp de cel puțin 10 ani de la momentul în care devin disponibile contractele de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice.

Art. 57 Obligațiile furnizorului

(8) Furnizorul este obligat să furnizeze clienților finali informații referitoare la avantajele, costurile și riscurile pe care le prezintă contractele de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice, inclusiv cu privire la necesitatea de a avea un sistem de contorizare inteligentă.

(9) Furnizorul este obligat să obțină acordul clientului final anterior trecerii acestuia la un contract de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice.

Art. 62 Drepturile clientului final

i¹) să încheie contracte de energie electrică la prețuri dinamice, cu cel puțin un furnizor și cu oricare furnizor care are peste 200.000 de clienți finali, cu condiția să aibă un sistem de contorizare inteligentă;

i²) să primească informații despre avantajele, costurile și riscurile unor astfel de contracte de energie electrică la prețuri dinamice, inclusiv cu privire la necesitatea de a avea un sistem de contorizare inteligentă.”

B - Regulamentul de furnizare a energiei electrice la clienții finali, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 5/2023, cu modificările și completările ulterioare (Regulament)

Articolul 16

“(1) Furnizorul ce are în portofoliu mai mult de 200.000 de clienți este obligat să încheie cu clientul care are montat contor integrat în SMI contract de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice, la solicitarea acestuia.

(3) Contractul de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice cuprinde suplimentar față de elementele prevăzute la art. 12 alin. (1) și următoarele elemente:

a) formula de calcul al prețului energiei electrice, cu defalcarea pe componente;

b) obligația furnizorului de informare a clientului privind prețurile stabilite pe PZU/PI, după închiderea pieței pentru ziua de livrare, și modalitatea de informare în cazul prețurilor care reflectă variația de preț pe interval de decontare, prin indicarea unei legături către informațiile respective.

(5) Clientul care solicită unui furnizor să încheie un contract de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice trebuie să fie informat, în scris, de către furnizorul respectiv cu privire la:

a) necesitatea ca dispozitivele de energie electrică din proprietatea sa să aibă capacitatea de a regla consumul în conformitate cu semnalul de preț;

b) faptul că prețul final plătit depinde de profilul său de consum;

c) creșterea probabilă a prețului de furnizare în sezonul de vârf, când consumul de energie electrică este semnificativ mai mare;

- d) gestionarea consumului de energie electrică pentru a preveni o potențială creștere a valorii facturii;
- e) faptul că prețul de furnizare al unui astfel de contract este supus unei mari variații în timp, în cadrul anului și de la un an la altul, în conformitate cu variația prețului PZU/PI.”

I.4. Situația internațională

Rațiunea introducerii acestui tip de aranjamente comerciale pe plan internațional rezidă în “rata mare de penetrare a surselor regenerabile în mixurile de producere ale statelor europene din ultimii zece ani, fapt care a făcut ca în situațiile meteorologice favorabile să scadă foarte mult prețul energiei electrice pe piața pentru ziua următoare (PZU), atingând chiar valori negative. S-a avut în vedere ca de aceste prețuri foarte mici să poată beneficia și clienții finali.”²

Directiva (UE) nr. 944/2019, înainte de modificările introduse de Directiva (UE) 2024/1711³, prevedea la articolul 11 alin. (1) „Statele membre garantează că în cadrul național de reglementare prevederile permit furnizorilor să ofere contracte de energie electrică la prețuri dinamice. Statele membre garantează clienților finali care au un contor inteligent instalat posibilitatea de a solicita încheierea unui contract de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice cel puțin unui furnizor și oricărui furnizor care are peste 200 000 de clienți finali. (2) Statele membre garantează clienților finali primirea din partea furnizorilor a tuturor informațiilor referitoare la avantajele, costurile și riscurile pe care le prezintă astfel de contracte de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice și garantează că furnizorii sunt obligați să furnizeze clienților finali informații în consecință, inclusiv cu privire la necesitatea de a avea instalat un contor de energie electrică adecvat. Autoritățile de reglementare monitorizează evoluțiile pieței, evaluează riscurile pe care le pot implica noile produse și servicii și iau măsuri în privința practicilor abuzive. (3) Înainte de a trece un client final la un contract de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice, furnizorii obțin acordul clientului în cauză.

Directiva (UE) nr. 944/2019, după modificările introduse de Directiva (UE) 2024/1711, prevede la articolul 11:

Alin. (1) “Statele membre se asigură că cadrul național de reglementare le permite furnizorilor să ofere contracte de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și cu prețuri fixe și

² ACER Demand response and other distributed energy resources: what barriers are holding them back - 2023 Market Monitoring Report -19 decembrie 2023

³ Directiva (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 de modificare a Directivelor (UE) 2018/2001 și (UE) 2019/944 în ceea ce privește îmbunătățirea organizării pieței energiei electrice a Uniunii

contracte de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice. Statele membre se asigură că clienții finali care dispun de un contor inteligent pot solicita încheierea unui contract de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice și că toți clienții finali pot solicita încheierea unui contract de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și cu prețuri fixe, cu o durată de cel puțin un an, cu cel puțin un furnizor și cu fiecare furnizor care are peste 200 000 de clienți finali

(1a) Înainte de încheierea sau prelungirea oricărui contract menționat la alineatul (1) de la prezentul articol, clienții finali primesc un rezumat al principalelor clauze și condiții contractuale, într-un mod vizibil și într-un limbaj clar și concis. Rezumatul prezintă drepturile menționate la articolul 10 alineatele (3) și (4) și include cel puțin următoarele informații:

(a) prețul total și defalcarea acestuia;

(b) o explicație din care să reiasă dacă prețul este fix, variabil sau dinamic;

Putem observa că, beneficiind de experiența crizei prețurilor la energie electrică din perioada 2021-2022, co-legiuitorii europeni au modificat radical alin. (1) al articolului 11 din Directiva (UE) 2019/944, astfel încât accentul este pus pe ofertarea de către furnizori în primă instanță de prețuri fixe pe durate determinate, cu obligația suplimentară de precizare în facturi dacă prețul este fix, variabil sau dinamic, ca măsuri sporite de protecție a clienților față de volatilitatea prețurilor angro.

Așa cum rezultă din documentele ACER, CEER și ale Comisiei Europene precizate în secțiunea *Bibliografie*, prețurile dinamice au pătruns în ultimul deceniu și în domeniul energiei electrice odată cu apariția tehnologiei rețelelor inteligente. Astfel, furnizorii de energie electrică au posibilitatea de a oferta contracte cu prețuri dinamice pentru a încuraja clienții să își modifice comportamentul de consum, prin transferul sarcinii spre intervale orare cu prețuri mai mici pe piața spot de referință. Această abordare poate ajuta operatorii economici să își gestioneze mai eficient resursele, aducând beneficii atât sistemului energetic, cât și consumatorilor. În țara noastră aceste potențiale beneficii sunt surclasate de riscuri majore legate de încheierea contracte cu prețuri dinamice, pentru că prețul pe piața spot de referință poate întregistra și prețuri excesiv de mari pe anumite intervale de decontare și poate varia în limite foarte largi. De exemplu, în perioada 01.01.2024 – 31.12.2024, conform datelor publicate de OPCOM SA, prețul orar pe piața pentru ziua următoare operată de OPCOM SA a variat de la -529,24 lei/MWh la 4551,98 lei/MWh, ceea ce determină un caracter pregnant impredictibil al prețurilor pe piața pentru ziua următoare și riscuri foarte mari asociate contractelor cu prețuri dinamice.

“În aproximativ jumătate din statele membre ale Uniunii Europene, clienții finali nu au posibilitatea tehnică de a accesa semnalele de preț din piața angro, din cauza lipsei sistemelor de măsurare inteligente (SMI) și a unor resurse hardware și software de accesare și reacție la informațiile de preț exacte și în timp real din piața angro de referință. Toate aceste impedimente fac imposibil răspunsul consumului la cerere (DSR), în zonele orare în care acest răspuns ar fi benefic pentru sistemul energetic național și, în egală măsură, pentru clienți.”⁴

Norvegia este singura țară de pe continentul european cu o pondere de peste 80% a contractelor cu prețuri dinamice în totalul contractele de furnizare pe care le au încheiate cu clienții, pe ambele segmente casnic și noncasnic. Cu un plan tarifar dinamic, clientul plătește prețurile de piață pentru electricitate în timp real și poate beneficia de prețuri scăzute (și uneori chiar negative) atunci când cererea este redusă sau producerea de energie regenerabilă este ridicată. Cu toate acestea, în orele de vârf, prețurile pot fi **semnificativ mai mari** decât un preț standard fix.

Prețurile din contractele dinamice necesită, de asemenea, ca respectivul **client să fie activ implicat în gestionarea energiei din gospodăria sa**. În plus, un sistem de panouri fotovoltaice și o instalație de stocare fac ca maximizarea autoconsumului unei case (independența energetică) să nu mai fie suficientă, deoarece în anumite momente ale zilei poate fi benefic să se consume energie electrică din rețea și să se mențină bateria încărcată cu energie solară pentru a fi utilizată mai târziu. De fapt, gestionarea suboptimală a energiei în planurile de tarifare bazate pe prețuri dinamice poate conduce la facturi de energie chiar mai mari comparativ cu un plan tradițional bazat pe prețuri fixe, predictibile. Această provocare ar putea împiedica prețurile dinamice să prolifereze pe piața europeană, deoarece consumatorii trebuie să ia zilnic zeci de decizii energetice, pentru a profita de aceste modele inovatoare de preț.

În Norvegia gradul de contorizare inteligentă este de peste 80%, majoritatea clienților casnici își încălzesc electric locuințele, cu pompe de caldura cu termostate smart, deținând și încărcătoare smart pentru automobilele electrice, toate aceste receptoare smart fiind dotate cu softuri care pot accesa în timp real semnale de preț de pe piete spot. Deoarece toate aceste receptoare de energie electrică generează consumuri mari, clienții sunt direct interesați în reducerea facturilor de energie electrice. În țara noastră, unde gradul de digitalizare al receptoarelor electrice și gradul de contorizare inteligentă sunt mai mici, încălzirea locuințelor

---

⁴ ACER Demand response and other distributed energy resources: what barriers are holding them back - 2023 Market Monitoring Report -19 decembrie 2023

se face preponderent pe bază de gaze naturale, gradul de penetrare al mașinilor electrice este de asemenea mai mic, iar consumul unui client casnic tipic în România este inferior, putem aprecia că acest tip de tarifare nu poate încă produce efectele benefice din facturi.

Conform Raportului ANRE precizat în nota de subsol, „gradul de implementare a SMI în țara noastră a fost la finele anului 2024 de circa 28% din numărul locurilor de consum de energie electrică”⁵.

Este important să reținem că niciun client final nu este obligat să încheie un contract cu prețuri dinamice. Prin urmare, condițiile de piață vor determina pe viitor în ce măsură astfel de oferte vor fi atractive pentru consumatori și vor influența ratele de penetrare ale acestor produse comerciale moderne, bazate pe tehnologie smart și pe digitalizare.

II. DATE ȘI INFORMATII REFERITOARE LA CONTRACTELE CU PREȚURI DINAMICE RAPORTATE CĂTRE ANRE

În conformitate cu *Metodologia de monitorizare a pieței cu amănuntul de energie electrică*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 17/2023, ANRE colectează și prelucrează următoarele date și informații referitoare la contractele cu prețuri dinamice în derulare în luna de raportare:

a) Consumul cumulativ al clienților finali noncasnici din fiecare tranșă de consum din cursul lunii de raportare;

b) Numărul clienților finali noncasnici existenți la sfârșitul lunii de raportare, numărul clienților finali noncasnici pentru care a încetat furnizarea în cursul lunii (ieșiri clienți), numărul clienților finali noncasnici pentru care a început furnizarea în cursul lunii de raportare (intrări clienți); datele sunt prezentate pe tranșe de consum;

c) Prețul mediu de furnizare a energiei electrice pe tranșă de consum ca rezultat al vânzării energiei electrice către clienții finali în luna de raportare; prețul mediu pe fiecare tranșă de consum include contravaloarea serviciilor de rețea asigurate la tarife reglementate, dar nu include contribuția pentru cogenerare de înaltă eficiență, contravaloarea certificatelor verzi, acciza sau TVA;

---

⁵ Raportul ANRE privind stadiul implementării sistemelor de măsurare inteligentă a energiei electrice la 31.12.2024 conform Calendarului de implementare a sistemelor de măsurare inteligentă a energiei electrice la nivel național pentru perioada 2019-2028, aprobat prin Decizia președintelui ANRE nr. 778/08.05.2019

d) Componenta reprezentând contravaloarea serviciilor de rețea asigurate la tarife reglementate aplicate clienților finali noncasnici din fiecare tranșă de consum, raportată la consumul clienților din respectiva tranșă;

e) Componenta reprezentând contravaloarea taxelor (acciză, contribuții cu certificatele verzi și cogenerarea de înaltă eficiență) aplicabile clienților finali noncasnici deserviți din fiecare tranșă de consum, raportată la consumul clienților din respectiva tranșă.

Încadrarea clienților în tranșele (categoriile) de consum definite în *Regulamentul (UE) 1952/2016*⁶ se realizează pe baza consumului de energie electrică realizat în ultimele 12 luni calendaristice și rămâne nemodificată pentru întregul an de raportare, fiind prezentată în tabelul următor:

Tranșe de consum clienți noncasnici	Consum anual de energie electrică	
	minim	maxim
Tranșa IA		<20 MWh
Tranșa IB	≥ 20 MWh	<500 MWh
Tranșa IC	≥ 500 MWh	<2.000 MWh
Tranșa ID	≥ 2.000 MWh	<20.000 MWh
Tranșa IE	≥ 20.000 MWh	<70.000 MWh
Tranșa IF	≥ 70.000 MWh	<150.000 MWh
Tranșa IG	≥ 150.000 MWh	

III. REZULTATELE MONITORIZĂRII CONTRACTELOR ȘI OFERTELOR CU PREȚURI DINAMICE ÎN ANUL 2024

III.1. Furnizori cu obligația de a publica oferte de contracte cu prețuri dinamice

ANRE publică și actualizează periodic lista⁷ furnizorilor de energie electrică cu mai mult de 200.000 de clienți în portofoliu, care este disponibilă pe <https://anre.ro/consumatori/energie-electrică/drepturile-consumatorilor-ee>.

Furnizorii de energie electrică care au îndeplinit această condiție în anul 2024 au fost: Electrica Furnizare SA, E.ON Energie România SA, PPC Energie SA, Premier Energy Furnizare SA, PPC Energie Muntenia SA și S.P.E.E.H. Hidroelectrică SA. Conform cadrului legal și de reglementare în vigoare, furnizorii prevăzuți în lista publicată de ANRE au obligația să încheie cu clientul care are montat contor integrat într-un sistem de măsurare inteligent (SMI) un contract de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice, la solicitarea clientului. De asemenea, acești

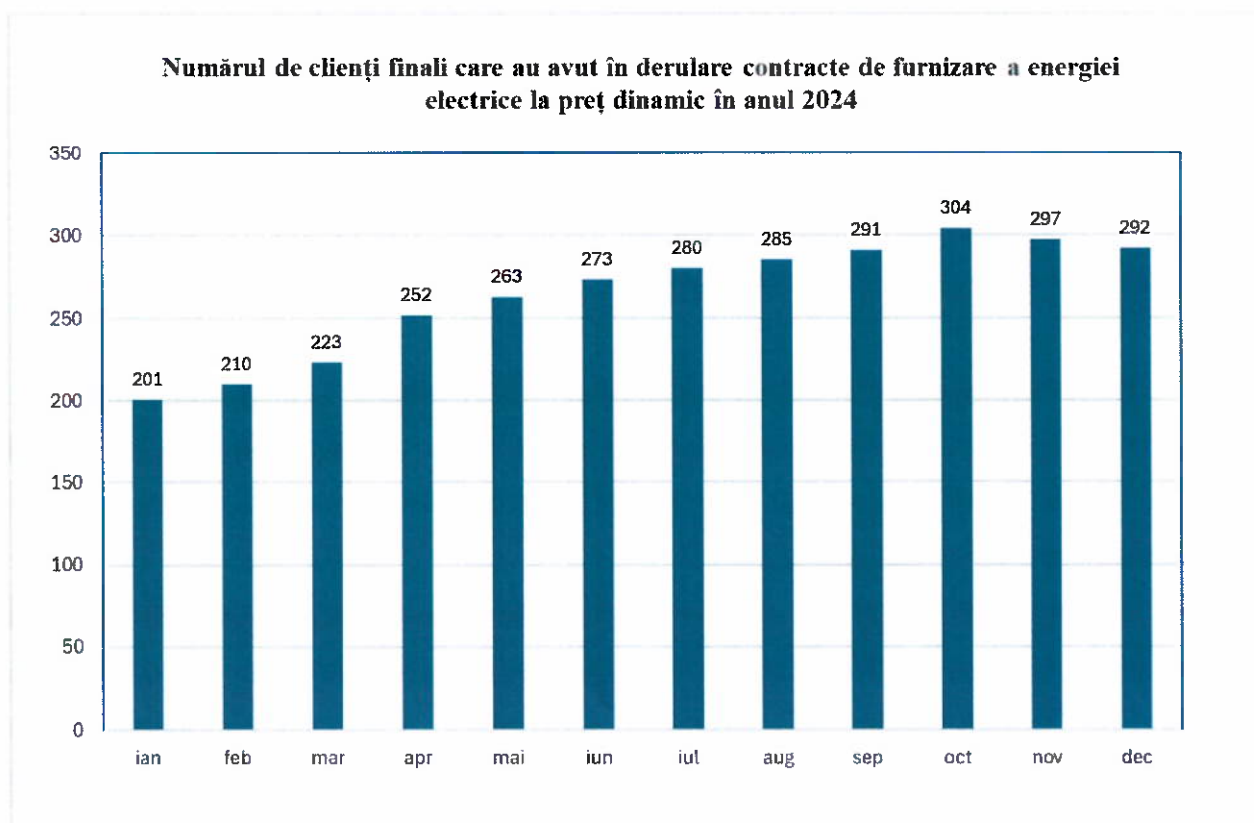
⁶ *Regulamentul (UE) 1952/2016 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile europene referitoare la gaze naturale și energie electrică și de abrogare a Directivei 2008/92/CE*

⁷ <http://anre.ro/consumatori/energie-electrica/drepturile-consumatorilor-ee/> Lista furnizorilor care au în portofoliu mai mult de 200.000 clienți

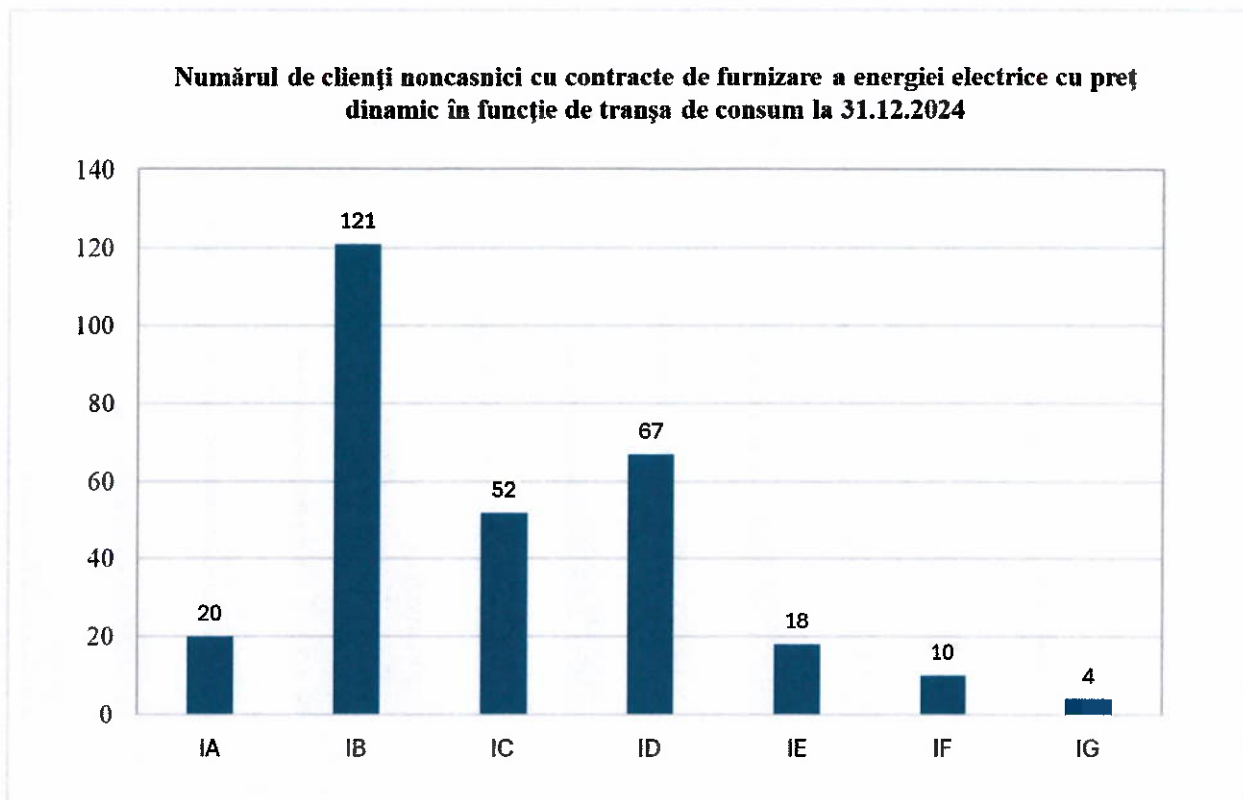
furnizori au obligația de a publica oferte cu prețuri dinamice pe pagina proprie de internet și în aplicația „Comparator oferte-tip de furnizare a energiei electrice“ de pe www.anre.ro și să transmită ofertele clienților în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la o solicitare primită în acest sens.

III.2. Evoluția lunară a numărului de clienți finali cu contracte cu prețuri dinamice în anul 2024

Din raportările furnizorilor de energie electrică rezultă că la finele lunii decembrie 2024 erau în vigoare contracte cu prețuri dinamice încheiate de 17 furnizori cu un număr cumulat de 292 clienți noncasnici, reprezentând circa 0,1% din numărul total de clienți noncasnici din țara noastră. Evoluția lunară a numărului de clienți finali cu contracte cu prețuri dinamice în vigoare pe piața cu amănuntul de energie electrică în anul 2024 este prezentată în graficul următor:

Reprezentarea grafică următoare indică numărul contractelor cu prețuri dinamice, pe tranșe de consum, aflate în derulare la data de 31.12.2024

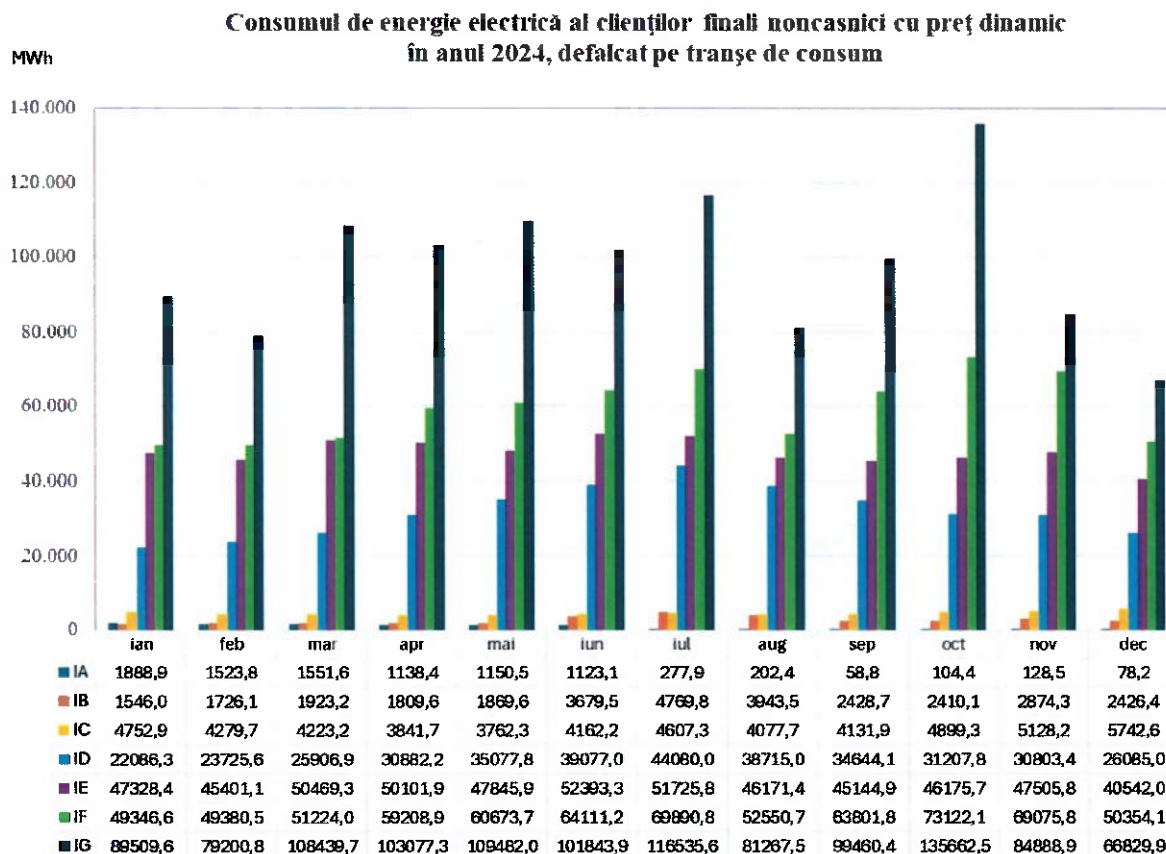

Se remarcă faptul că cei mai mulți clienți cu contracte cu preț dinamic au fost cei de pe tranșa de consum IB (circa 41,3% din numărul clienților cu preț dinamic), urmați de cei de pe tranșa de consum ID (circa 23% din numărul clienților cu preț dinamic).

III.3. Consumul de energie electrică al clienților cu contracte cu prețuri dinamice

Din punct de vedere al consumului de energie electrică, consumul clienților cu preț dinamic a fost de 2936,3 GWh, reprezentând circa 8,6% din consumul total al clienților noncasnici, care, în anul 2024, a fost de 34.200 GWh

Graficul următor indică variația lunară a cantității de energie electrică consumate de către clienții finali noncasnici cu contracte cu prețuri dinamice în cursul anului 2024, defalcată pe fiecare tranșă de consum.

III.4. Prețurile dinamice de furnizare medii anuale în anul 2024

Deoarece schema de sprijin pentru clienții finali din piața de energie electrică, instituită prin OUG nr. 27/2022, cu modificările și completările ulterioare, s-a aplicat și în anul 2024, practic prețul final facturat, plătit de clienții finali a fost un preț fix egal cu prețul plafonat din OUG nr. 27/2022 pentru fiecare din categoriile de clienți definite de ordonanța de urgență menționată.

Contractele cu preț dinamic au avut și în anul 2024 prevăzute clauze conform cărora, pe perioada de aplicare a OUG nr. 27/2022, cu modificările și completările ulterioare, se aplică prețurile fixe plafon din OUG și nu prețurile contractuale, cu variație orară în funcție de prețurile orare realizate pe piața spot de referință (dinamice).

III.5. Ofertele cu prețuri dinamice de pe piața cu amănuntul

ANRE a verificat publicarea de către furnizorii cu obligații conform prevederilor art. 16 alin (3) din *Regulament* a ofertelor de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice pe pagina proprie de internet a acestora și a constatat că această prevedere a fost respectată.

De asemenea, ANRE a verificat și conținutul ofertelor publicate de către furnizorii menționați în paragraful anterior în anul 2024 și a constatat conformitatea acestora cu prevederile art. 17 din *Regulament*.

III.6. Volatilitatea prețurilor dinamice

Așa cum rezultă din documentele/ legislația analizate, principala îngrijorare determinată de derularea acestor contracte o constituie volatilitatea ridicată a prețurilor dinamice, care corespunde volatilității prețului spot (PZU sau PI) precizat în relația contractuală dintre furnizor și clientul final.

Ca urmare, prețul contractual având ca referință prețul PZU sau PI poate varia în limite largi, care nu pot fi previzionate la momentul încheierii contractului. De aceea, este foarte importantă informarea corectă și completă a clientului final, conform prevederilor legale prezentate in extenso la capitolul I.3.

În condițiile în care și în anul 2024 s-a aplicat mecanismul de plafonare a prețurilor, instituit prin OUG nr. 27/2022, cu modificările și completările ulterioare, care a avut ca rezultat accesibilitatea și predictibilitatea prețurilor pentru clienții finali de energie electrică, putem aprecia că nivelul suportabilității prețurilor pe piața cu amănuntul din țara noastră nu a fost grevat de volatilitatea ridicată a prețurilor pe piețele spot de energie electrică.

IV. CONCLUZII

În prezent, clienții finali cu contracte de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice sunt exclusiv clienți noncasnici. Numărul acestora reprezintă 0,1% din numărul clienților finali noncasnici.

Deși țara noastră a adaptat cadrulul legal și de reglementare pentru a permite încheierea acestor contracte, progresele tehnologice și digitalizarea în sectorul energiei electrice sunt încă în fazele incipiente. Această situație nu este singulară, numai 9 din cele 29 de state europene (27 state membre ale Uniunii Europene plus Norvegia și Marea Britanie) îndeplineau la sfârșitul anului 2024 acest cumul de condiții, înregistrând un procent de contractare cu prețuri dinamice de peste 1% din numărul total al clienților finali. În lipsa sistemelor de măsurare inteligentă și a accesibilității receptoarelor de energie electrică echipate cu tehnologie SMART, capabile de a reacționa în timp real prin integrarea într-un sistem care permite întreruperea automată, ca răspuns la un semnal de preț din piața spot de referință și a unei infrastructuri de comunicație dedicate, aranjamentele comerciale de tipul contractelor cu prețuri dinamice nu au întrunit condițiile tehnice pentru dezvoltare. De asemenea, este strict necesară existența unor platforme informatice și a unor aplicații mobile care să transmită informații de preț din piața angro la momentul publicării prețurilor orare pe piața pentru ziua următoare sau avertizări/alerte în cazul unor situații deosebite.

Un alt aspect care caracterizează comportamentul de consum al clienților este faptul că în foarte puține cazuri se poate realiza load-shifting-ul spre ore cu prețuri mai mici. Chiar și în aceste cazuri rare, când transferul sarcinii spre ore cu prețuri joase s-ar putea realiza din punct de tehnic, acesta nu este însă fezabil din punct de vedere economic, deoarece pentru operatorul economic ar fi mai scump să oprească și să repornească liniile tehnologice de producție (de exemplu cazane electrice, instalații din rafinării etc.) și să plătească sporuri salariale angajaților care ar trebui să lucreze în schimbul de noapte, decât dacă acesta ar beneficia de un preț fix, predictibil.

Primele două documente precizate în secțiunea *Bibliografie*, analizate de ANRE, prezintă concluziile studiilor ACER și CEER în acest domeniu. Acestea identifică principalele bariere cu care se confruntă acest segment de piață, respectiv recomandările care ar trebui urmate pentru dezvoltarea acestuia.

În condițiile aplicării pe parcursul anului 2024 a mecanismului de plafonare a prețurilor energiei electrice instituit prin OUG nr. 27/2022, cu modificările și completările ulterioare, și luând în considerare numărul redus al clienților finali cu contracte cu prețuri dinamice și ponderea relativ mică a contractelor de acest tip în totalul contractelor de furnizare a energiei electrice încheiate pe piața cu amănuntul, putem aprecia că prețurile dinamice nu au avut un impact semnificativ asupra facturilor clienților finali la nivelulul anului 2024.

BIBLIOGRAFIE

- European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators ACER - Demand response and other distributed energy resources: what barriers are holding them back - 2023 Market Monitoring Report -19 decembrie 2023;
- Council of European Energy Regulators CEER - Recommendations on Dynamic Price Implementation Innovation and Retail Markets – March 03, 2020;
- DIRECTIVA (UE) nr. 2019/944 a PARLAMENTULUI EUROPEAN și a CONSILIULUI din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE;
- Directiva (UE) nr. 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 de modificare a Directivelor (UE) 2018/2001 și (UE) 2019/944 în ceea ce privește îmbunătățirea organizării pieței energiei electrice a Uniunii;
- Regulamentul (UE) nr. 2016/1952 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile europene referitoare la gaze naturale și energie electrică și de abrogare a Directivei 2008/92/CE;
- Raportul ANRE privind stadiul implementării sistemelor de măsurare inteligentă a energiei electrice la 31.12.2024 conform Calendarului de implementare a sistemelor de măsurare inteligentă a energiei electrice la nivel național pentru perioada 2019-2028, aprobat prin Decizia președintelui ANRE nr. 778/08.05.2019 cu modificările și completările ulterioare, publicat pe www.anre.ro;
- Raportul privind rezultatele monitorizării pieței de energie electrică în luna decembrie 2024, publicat pe www.anre.ro.